

THE SUNDAY TIMES BESTSELLER

TZENI ΚΟΛΓΚΑΝ

Το
βιβλιοπωλείο
των
Χριστουγέννων

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Το βιβλιοπωλείο των Χριστουγέννων**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: The Christmas Bookshop

Από τις Εκδόσεις Sphere, Μ. Βρετανία 2021

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Jenny Colgan

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Ρόζα Τραϊκόγλου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαρία Σεβαστιάδου

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Kate Forrester

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Τζίνα Γεωργίου

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα

© Jenny Colgan, 2021

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2023

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2023

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-5204-3

Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-5205-0

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτίού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε. | PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Από το 1979 | Publishers since 1979

Έδρα: Head Office:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση | 121, Tatoi Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Βιβλιοπωλείο: Bookstore:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα | 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Τηλ.: 2102804800 | Tel.: 2102804800

e-mail: info@psychogios.gr

psychogios.gr

ΤΖΕΝΙ ΚΟΛΓΚΑΝ

Το
βιβλιοπωλείο
των
Χριστουγέννων

Μετάφραση: Ρόζα Τραϊκόγλου

*Στους επιστήμονες, επειδή μας σώσατε, εσείς οι ευφρείς,
οι ευφρέστατοι άνθρωποι. Και στους εμβολιαστές, ομοίως.
Σας ευχαριστώ.*

«Και, αχ, πόσο γλυκό και ευχάριστο είναι για τον αληθινά πνευματικό οφθαλμό να αντικρίζει πιστούς κάθε λογής...»

Ρητό των κουάκερων

Πρόλογος

Μα είναι *Αύγουστος!*» φώναξε η Κάρμεν στο ακουστικό και άφησε κάτω το βιβλίο που κρατούσε. «*Αύγουστος!* Έξω έχει λιακάδα. Εγώ φοράω σανδάλια! Οι δρόμοι είναι γεμάτοι από φορηγάκια που πουλάνε παγωτά. Την περασμένη εβδομάδα έβαλα αντιηλιακό και μπορώ να σου πω ότι το χρειάζομαι κιόλας! Πώς είναι δυνατόν να σου απαντήσω από τώρα σ' αυτό που με ρωτάς;»

«Κουβέντα κάνουμε», ακούστηκε ξανά η ήρεμη φωνή της μητέρας της, και η Κάρμεν αναστέναξε. Κάθε χρόνο ο ίδιος καβγάς. «Απλώς θα ήταν χρήσιμο να το ξέρω από νωρίς, αυτό είναι όλο. Το ίδιο και η Σοφία, εννοείται...»

Η Κάρμεν έκανε μια γκριμάτσα.

«Η οποία θα ξεπετάξει ακόμα ένα κουτσούβελο και θα κατακυριεύσει τον κόσμο και τα λοιπά και τα λοιπά... Εντάξει, το ξέρω».

«Κάρμεν Τζουν Χόγκαν! Να είσαι ευγενική».

«Έλα τώρα, βρε μαμά! Έχει ήδη τρία παιδιά. Από ένα σημείο και μετά καταντάει σκέτη απληστία. Κι όπως και να 'χει, δεν ξέρω τι μπορεί να κάνω για τα Χριστούγεννα. Μπορεί να πάω κανένα ταξίδι, πού ξέρεις...»

«Με ποιον;» Η μητέρα της ακουγόταν δύσπιστη.

«Υπάρχει πάντα η πιθανότητα να γνωρίσω κάποιον από τώρα μέχρι τα Χριστούγεννα. Κι αυτός ο κάποιος να μου κάνει έκκληξη ένα ταξίδι στα Μπαρμπέντος! Ή στο Λος Άντζελες!» απάντησε.

Ήταν σαν να βλέπει τη μητέρα της να χαμογελάει στην άλλη άκρη της γραμμής.

«Θες να πεις ότι δε θα έρθεις να μας δεις τα Χριστούγεννα επειδή θα βρίσκεσαι στο Λος Άντζελες;»

«Θα μπορούσα να βρίσκομαι στο Λος Άντζελες».

Η Κάρμεν έκανε τη σκέψη ότι ήταν αδύνατο να είναι ο μοναδικός άνθρωπος στον κόσμο που ζύγωνε τα τριάντα, αλλά εξακολουθούσε να μεταμορφώνεται σε δύστροπο έφηβο κάθε φορά που είχε μια αντιπαράθεση με τη μητέρα του.

Παρ' όλα αυτά, ναι, όντως ήταν Αύγουστος. Δεν ήθελε να σκέφτεται το τέλος του καλοκαιριού ούτε τα επόμενα Χριστούγεννα – να κοιμάται στο παλιό δωμάτιό της, ξέχειλο πλέον από γελοία συμπράγκαλα που δεν της ανήκαν: ραπτομηχανές και όλα τα σχετικά· να διαβάζει όλα τα παλιά χαρτόδετα βιβλία της από τα ράφια: όλη την εφηβική σειρά *Follyfoot*, Κ.Σ. Λιούις και το μυθιστόρημα *The Dark is Rising*, μιας και θα ήταν Χριστούγεννα.

Και ύστερα όλοι θα έκαναν σαν ξελιγωμένοι για τα φασαριόζικα, κακομαθημένα πιτσιρίκια της Σοφίας και θα τους πρόσφεραν τόσα πράγματα (που έπρεπε πάντα να είναι ξύλινα και πανάκριβα), ώστε μετά βίας θα προλάβαιναν να σκίσουν το περιτύλιγμα του ενός δώρου προτού ορμήσουν στο επόμενο.

Άσε που, κάθε χρονιά που περνούσε, τα δώρα της Σοφίας προς την υπόλοιπη οικογένεια γίνονταν όλο και πιο ακριβά, όλο και πιο πλούσια, κι αυτό καθιστούσε κάτι περισσότερο από σαφές το ποιος από όλους στην οικογένεια τα πήγαινε περίφημα – και ποιος εξακολουθούσε να κοιμάται κάτω από ένα πάπλωμα με τη φωτογραφία των Spice Girls και μοίραζε δώρα τα οποία είχε αγοράσει με έκπτωση από το μαγαζί όπου εργαζόταν.

Παρ' όλα αυτά, η μητέρα της συνέχιζε αμείλικτη.

«Απλώς να, η Σοφία θέλει να καμαρώσει για το καινούργιο

σπίτι της και σίγουρα δε θα έχει όρεξη να ταξιδέψει. Σκέφτηκα να μαζευτούμε στο δικό της σπίτι κι εγώ να μαγειρεύω...»

Η Σοφία ήταν δικηγόρος στο Εδιμβούργο, εκατόν εξήντα χιλιόμετρα μακριά από την παρηκμασμένη βιομηχανική πόλη τους, στη δυτική ακτή της Σκωτίας, και τα πήγαινε πολύ καλά, ευχαριστώ, με τον αρρενωπό σύζυγό της, επίσης δικηγόρο, αλλά διεθνούς δικαίου, και τα μωρά της και τα Range Rover της και... και... και... Η Κάρμεν, από την άλλη, εξακολουθούσε να δουλεύει στο πολυκατάστημα όπου είχε προσληφθεί από τον καιρό που ήταν ακόμη μαθήτρια. Η επιχείρηση ήταν άθλια, και το πράγμα χειρότερε με μέρα με τη μέρα. Κι αυτό που έκανε τα πράγματα ακόμα χειρότερα ήταν το γεγονός ότι κανένας από την οικογένειά της δεν τολμούσε καν να το αναφέρει.

Σαν να είχε διαισθανθεί τις σκέψεις της, η μητέρα της συνέχισε, χαμηλώνοντας τώρα τη φωνή της. «Και πώς τα πάει το Ντάουνστον;»

Η Κάρμεν καταλάβαινε, παρόλο που απεχθανόταν αυτό τον τόνο.

«Ε... θα τα πάμε καλύτερα τα Χριστούγεννα», απάντησε, και προσπάθησαν και οι δυο τους απεγνωσμένα να το πιστέψουν.

Η Κάρμεν έκλεισε το τηλέφωνο χωρίς να δώσει μια ικανοποιητική απάντηση στο ζήτημα των Χριστούγεννων – ή, μάλλον, χωρίς να δεσμευτεί οριστικά, εφόσον είχε πλήρη επίγνωση ότι η μητέρα της θα έκανε του κεφαλιού της και θα τη συμπεριλάμβανε έτσι κι αλλιώς. Φυσικά, τίποτα νέο δε θα προέκυπτε, κι εκείνη στις είκοσι τέσσερις όντως θα κατέληγε να βρεθεί είτε στο καινούργιο σπίτι της Σοφίας – ήταν σίγουρη ότι θα της έδιναν το χειρότερο κρεβάτι εκεί μέσα – είτε κάτω από το παλιό της πάπλωμα με τη φωτογραφία των Spice Girls, κάτι που θα την έκανε να νιώσει πιο χάλια από ποτέ. Έριξε μια ματιά γύρω της.

Η καλύτερη φίλη της στο μαγαζί, η Ίντρα, είχε μπει μόλις και περιεργαζόταν με κτητικό βλέμμα τη λουλουδάτη κούπα που ανήκε στην προϊσταμένη τους, την κυρία Μαρς, και απαγορευόταν διά ροπάλου να χρησιμοποιήσει κάποιος άλλος.

«Ούτε να το σκέφτεσαι...» την προειδοποίησε η Κάρμεν.

«Θα την πάρω και θα την κατορησώ!» αντέτεινε η Ίντρα έξω φρενών. «Με ξαναστέλνει στα ηλίθια καπέλα!»

Η Κάρμεν βόγκηξε με κατανόηση. Τα καπέλα βρισκόνταν ακριβώς δίπλα στην έξοδο, μιας και η θεωρία έλεγε πως, όταν τύχαινε να ορμήσεις μέσα για να ξεφύγεις από την παγωνιά που έκανε τον δρόμο να αδειάζει με γοργούς ρυθμούς, το πρώτο πράγμα που θα χρειαζόσουν ήταν ένα καπέλο.

Δυστυχώς, αυτό σήμαινε ότι όποιος τύχαινε να επανδρώσει αυτό το πόστο ήταν αναγκασμένος να υπομένει ορμητικά ρεύματα παγωμένου αέρα ανάκατα με μανιασμένες ριπές αέρα από τη θερμάστρα οροφής, που σε έκανε να ιδρώνεις ό,τι και να φορούσες. Τον τελευταίο καιρό, βέβαια, η πόρτα άνοιγε ολοένα και πιο σπάνια.

Η Κάρμεν μετρούσε τον καιρό με βιβλία. Είχε ένα χαρτόδετο βιβλίο κάτω από το γκισέ για τις περιόδους ηρεμίας, όταν είχε φτιάξει και ξαναφτιάξει όσες βιτρίνες μπορούσε να στολίσει κανείς μέσα σε μία μέρα και είχε ξεσκονίσει, είχε γυαλίσει, είχε ισιώσει και είχε ελέγξει τα δείγματα. Όταν πρωτοξεκίνησε να εργάζεται στο Ντάουνστον'ς, είχαν τόση κίνηση, που είχε αναγκαστεί να περιορίσει το διάβασμα στις διαδρομές με το λεωφορείο ή στο μεσημεριανό διάλειμμα για φαγητό. Τώρα μπορούσε να τελειώνει ένα μυθιστόρημα κάθε τρεις μέρες, και ο ρυθμός αυξανόταν συνεχώς. Η κατάσταση ήταν πολύ μα πολύ ανησυχητική.

«Εμένα αντιπαθεί περισσότερο», είπε η Κάρμεν, συνεχίζοντας την κουβέντα για την κυρία Μαρς ενώ διάβαζε το πρόγραμμα με τις βάρδιες της ερχόμενης εβδομάδας. Είχε τον πιο άβολο δυνατό συνδυασμό –νωρίς το πρωί τη μια μέρα, αργά

το απόγευμα την επόμενη, με αποτέλεσμα να ακολουθήσει μια πρωινή και μια απογευματινή βάρδια μέσα στο ίδιο εικοσιτετράωρο–, ο οποίος, με κάποιον μυστηριώδη τρόπο, ακόμα κι έτσι δεν τη βοηθούσε να συμπληρώσει πλήρες ωράριο ούτε έναν επαρκή μισθό για να περάσει τον μήνα δίχως να σφίξει το ζωνάρι, να στερηθεί κάθε διασκέδαση και να πάρει για το σπίτι όλα τα αποφάγια της μητέρας της την Κυριακή το βράδυ.

«Μου είπε ότι μοιάζω με αλήτισσα», συνέχισε η Ίντρα.

«Τι έκανες;»

«Τόλμησα να βγάλω τη ζακέτα μου για δέκα δευτερόλεπτα.

Στην κυριολεξία δέκα!»

Η Κάρμεν γέλασε και αμέσως σώπασε, καθώς είδε το άτομο για το οποίο μιλούσαν να μπαίνει ήσυχα στο δωμάτιο. Δεκαετίες εμπειρίας σε ανάλογες θέσεις είχαν μάθει την κυρία Μαρς να κινείται με ευχέρεια παρά το βάρος της, αναζητώντας διαρκώς εκείνους που θα έκαναν την απατεωνιά, θα δοκίμαζαν να σουφρώσουν κάτι, θα σπαταλούσαν άσκοπα τον χρόνο εργασίας τους, θα καμώνονταν τους άρρωστους ή θα έδιναν την εντύπωση πως απολάμβαναν πραγματικά να ψωνίζουν από ένα πολυκατάστημα.

Τα κοντόχοντρα ποδαράκια της κινούνταν αθόρυβα. Πάντα φορούσε κομψές μαύρες γόβες, όσο κι αν την πονούσαν και επιδεινώναν τους κίρσους, που σκαρφάλωναν όλο και ψηλότερα στα πόδια της χρόνο με τον χρόνο, σαν κισσός που μεγάλωνε αργά και ευδιάκριτα κάτω από το ημιδιάφανο καλσόν της. Η κοιλιά της ξεχειλίζε, και το πλούσιο μπούστο της στριμωχνόταν μέσα σ' ένα τοπάκι αγορασμένο από το τμήμα εσωρούχων για μεγάλα μεγέθη, κάτι που την έκανε να μοιάζει σαν να είχε ένα και μοναδικό τεράστιο στήθος, το οποίο μπορούσε να χρησιμεύσει και σαν ράφι σε περίπτωση που προέκυπτε κάποια ανάγκη στο πολυκατάστημα.

Η Κάρμεν και η Ίντρα συμφωνούσαν ότι η εικόνα της κυρίας Μαρς για την τελειότητα ήταν ένα παντελώς άδειο, απόλυτα

καθαρό και τακτοποιημένο κατάστημα, χωρίς ούτε έναν πελάτη να προκαλεί ακαταστασία, αφήνοντας τα παιδιά του να αλωνίζουν ανάμεσα στα γυαλικά, να βρομίζουν τα γυαλισμένα δάπεδα με τα λασπωμένα παπούτσια τους και να μη σέβονται το πρωτόκολλο των ανελκυστήρων (η κυρία Μαρς αναπολούσε την εποχή που υπήρχε ειδικός υπάλληλος σε κάθε ασανσέρ και το ανέφερε συχνά). Ένα έρημο κατάστημα αντικατόπτριζε ακριβώς το είδος της πελατείας που άρρεσε στην κυρία Μαρς.

Το άσχημο ήταν ότι η επιθυμία της κυρίας Μαρς, όπως φάνεζωναν τα τελευταία χρόνια, έδειχνε να πραγματοποιείται.

Το ένα μετά το άλλο, τα υπόλοιπα καταστήματα είχαν μετακινηθεί από την ασήμαντη, περιφερειακή και αποκεντρωμένη πόλη τους –BHS, Next, Marks and Spencer, WH Smith– σαν κορύνες που έπεφταν απανωτά.

Το Ντάουνστον'ς, όπου γενιές ολόκληρες από νύφες της περιοχής είχαν καταγράψει λίστες δώρων και είχαν διαλέξει υφάσματα για τα νυφικά τους, όπου μέλλουσες μανάδες είχαν αγοράσει τα καρτσάκια τους, όπου οικογένειες είχαν προμηθευτεί τις πορσελάνες και τους καναπέδες τους, τα υφάσματα, τα λευκά τους είδη· το Ντάουνστον'ς, που στόκαρε σχολικές στολές τον Αύγουστο, ωραία αρώματα τα Χριστούγεννα και παιχνίδια στο υπέροχο τμήμα παιχνιδιών, κάνοντας τα παιδιά να μένουν με το στόμα ανοιχτό κάθε χρόνο, όσο περίμεναν στην ουρά για μια φωτογραφία κι ένα δωράκι από τον Άγιο Βασίλη· αυτό το Ντάουνστον'ς λοιπόν, σύμφωνα με όλες τις προβλέψεις, θα ήταν το επόμενο όνομα στη λίστα με τις απώλειες της κεντρικής λεωφόρου.

Η Κάομεν δε θεωρούσε πιθανό να κλείσει τις πόρτες του κάτι τόσο συμπαγές, τόσο άρρηκτα διασυνδεδεμένο με τη ζωή της πόλης και των κατοίκων της – με τη βιτρό τζαμαρία του, η οποία απεικόνιζε τα πλοία που είχαν ναυπηγηθεί κατά μήκος του ποταμού Κλάιντ, και με την καφετέριά του, που πουλούσε πάστες

και μικρά κείκ, περιφρονώντας την ουσία όσων ήταν φαντεζί και εξεζητημένα, όπως ένας λάτε. Ήταν η καρδιά της πόλης.

Μόνο που η πόλη έδειχνε τελειωμένη. Νεκρή. Η κεντρική λεωφόρος αποτελούνταν αποκλειστικά από καταστήματα μεταχειρισμένων ειδών, γραφεία ενοικίασης ηλεκτροκίνητων σκούτερ σε ηλικιωμένους, μαγαζάκια που αναλάμβαναν μεταφορές χρημάτων σε όλο τον κόσμο και την αναμενόμενη, καταδικασμένη από το δημοτικό συμβούλιο επιχείρηση που είχε δεσμευτεί να εμπορεύεται δημιουργίες και πίνακες αποκλειστικά ντόπιων καλλιτεχνών.

Οι άνθρωποι ναι μεν ήθελαν να λειτουργεί το κέντρο της πόλης, αλλά όχι σε τέτοιο βαθμό ώστε να είναι υποχρεωμένοι να πληρώνουν εισιτήριο για πάρκινγκ, εφόσον, μάλιστα, το εκπτωτικό χωριό στα περίχωρα πρόσφερε δωρεάν στάθμευση, ήταν πεντακάθαρο και αστραφτερό και είχε κι ένα *Wagamama*.

Οι άνθρωποι ναι μεν ήθελαν να λειτουργεί το κέντρο της πόλης, αλλά όχι τόσο πολύ ώστε να είναι πρόθυμοι να πληρώσουν δεκαεφτά λίρες και ενενήντα εννέα πένες για μια πορσελάνινη κούπα με τη ζωγραφιά μιας βοσκοπούλας, τη στιγμή που είχαν τη δυνατότητα να αγοράσουν κάτι απόλυτα εύχρηστο από το Amazon με λιγότερες από πέντε λίρες. Ή να κάνουν με τα πόδια τόσο δρόμο ως το κέντρο προκειμένου να αγοράσουν τρία μέτρα ροζ κορδέλα, απλώς για να ανακαλύψουν ότι δεν υπάρχει ροζ κορδέλα σε στοκ και θα έπρεπε να αγοράσουν μπορντό, έστω κι αν εκείνοι ήθελαν ροζ, και τελικά θα τους είχε πάρει μόνο δύο λεπτά να διαλέξουν ακριβώς εκείνη την απόχρωση του ροζ που ήθελαν σ' εκείνο το ον λάιν κατάστημα, και μάλιστα με χρόνο παράδοσης την επόμενη μέρα.

Σύμφωνοι, η Κάριμεν το καταλάβαινε αυτό. Όπως όλοι, έτσι κι εκείνη ήθελε τη βολή της όταν ψώνιζε, παρότι περνούσε κάθε μέρα από το κέντρο. Εξάλλου ποιος χρησιμοποιούσε πλέον κρικούς για τις πετσέτες φαγητού; Πόσα σκόρπια μαξιλάρια

μπορούσε να αγοράσει ένας νοήμων άνθρωπος στη ζωή του; Οι παράνυμφοι δεν έραβαν πια μόνες τα ρούχα τους, από μεγάλη τόπια πορφυρού και ροζ σατέν (ή συνθετικού σατέν, για λόγους οικονομίας). Τα παράγγελναν από το εξωτερικό, κι όταν τα παραλάμβαναν, ήταν αργά και τα ρούχα κακοραμμένα, κι εκείνες αναγκάζονταν να τρέξουν στο πολυκατάστημα λαχανιασμένες και κοκκινοπρόσωπες για να ζητήσουν συμβουλές σχετικά με προσαρμογές και στριφώματα και για να προμηθευτούν επιπλέον φερμουάρ κυριολεκτικά την τελευταία στιγμή.

Κι όμως, μόλις τρεις μέρες έπειτα από εκείνη την κουβέντα για τα Χριστούγεννα έγινε το κακό. Τις κάλεσαν στο γραφείο. Κι ενώ η Ίντρα μετάνιωνε μεγαλόφωνα που δεν είχε ρίξει δηλητήριο σ' εκείνη την καταραμένη κούπα, η κυρία Μαρς, η οποία, το δίχως άλλο, είχε υπερβεί την ηλικία συνταξιοδότησης –η Ίντρα τη λογάριζε κοντά στα ενενήντα–, τους ανακοίνωνε με μια κάποια ικανοποίηση και με φωνή προσποιητή και καθωσπρέπει –σύμφωνη με όλους τους κανόνες της ορθοφωνίας– ότι: «Δυστυχώς, είναι απαραίτητο να γίνουν κάποιες απολύσεις».

Κατόπιν κοίταξε ολόγυρα μέσα από τα φαρδιά γυαλιά της με τον παστέλ σκελετό και πασπάτευσε τα κοντά μαλλιά της, που είχαν κοκαλώσει από τη λακ.

«Είμαι σίγουρη πως ορισμένες από σας θα λάβετε άριστες συστατικές επιστολές και δε θα δυσκολευτείτε καθόλου να βρείτε δουλειά», είπε, κοιτάζοντας με νόημα τη χαϊδεμένη της – εκείνη την αναθεματισμένη γλείφτρα, τη Λαβίνια ΜακΓκρό.

Η Κάρμεν και η Ίντρα αντάλλαξαν βλέμματα, και η Κάρμεν είχε εκείνη τη φρικτή αίσθηση που σε καταλαμβάνει όταν ξέρεις ότι θα ξεσπάσεις σε γέλια την πλέον ακατάλληλη στιγμή.

Επειδή ήταν φρικτό. Ήταν απαίσιο. Ήταν σκέτη καταστροφή. Και την είχε προβλέψει. Όλοι την είχαν προβλέψει. Και δεν είχαν κάνει απολύτως τίποτα γι' αυτό. Δεν είχε νόημα να ρίχνουν τώρα την ευθύνη στην κυρία Μαρς.

Ἡ Σοφία ντ'Αντζελο, το γένος Χόγκαν, κοίταξε εξεταστικά το στεφάνι που κρεμόταν από τη γυαλιστερή μαύρη εξώπορτα, στένεψε τα μάτια, το ίσιωσε ξανά και ύστερα έκανε ένα βήμα πίσω προκειμένου να θαυμάσει το απόλυτα συμμετρικό αποτέλεσμα.

Ήταν υπεράνω των δυνάμεών της. Με το που είχε αντικρίσει το σπίτι, το είχε καταλάβει. Ήταν έρωτας κεραινοβόλος. Εντάξει, το υπόγειο είχε λίγη υγρασία. Ήταν ένα παλιό σπίτι. Ο έρωτας είναι έρωτας. Κανένας δεν είναι τέλειος. Παρότι σήμερα το σπίτι στον αριθμό 10 της Γουολγκρέιβ Στριτ βρισκόταν όσο πιο κοντά στην τελειότητα θα μπορούσε να βρiscεται ένα σπίτι.

Ήταν χτισμένο σε μια σειρά όμοιων σπιτιών με διαφορετικά ύψη, αλλά ήταν ένα από τα μικρότερα: τέσσερις όροφοι συνολικά, αν συμπεριλάμβανες και το υπόγειο. Είχε χτιστεί από βαρύ γκριζο ψαμμίτη κατά τη γεωργιανή περίοδο στις παρυφές της «νέας» πόλης του Εδιμβούργου (που δεν ήταν διόλου νέα) και είχε πέντε παράθυρα, καθένα με δώδεκα καΐτια που θύμιζαν παιδική ζωγραφιά, ένα περίτεχνο μπαλκόνι μπροστά από τα παράθυρα του ψηλότερου ορόφου, μια σειρά από κομψά σκαλοπάτια που οδηγούσαν στην εξώπορτα και μαύρα σφυρηλάτα κάγκελα, πάνω στα οποία επί του παρόντος φιγουράριζαν πυκνά κλαδιά γκι, στολισμένα με κόκκινους καρπό φιόγκους και καλαισθητά κίτρινα λαμπιόνια. Έμοιαζε με σπίτι από χριστουγεννιάτικη κάρτα, με τον ζεστό φωτισμό που

Ξεχυνόταν από το εσωτερικό του κι έλουζε το παγωμένο πεζοδρόμιο και με ένα πελώριο χριστουγεννιάτικο δέντρο που είχε τα ίδια ζεστά λαμπιόνια και τους κόκκινους φιόγκους σε κάθε όροφο.

Δύο χριστουγεννιάτικα δέντρα! Η Σοφία τύλιξε με αγαλλίαση τα χέρια γύρω από το σώμα της. Είχαν διανύσει πολύ δρόμο από το μικρό τους διαμέρισμα στην άλλη πλευρά της Σκοτίας.

Η Σοφία είχε κάνει κράτηση για ταχεία παράδοση των χριστουγεννιάτικων παραγγελιών της στο Ocado από τον Σεπτέμβριο, και τα καλά μελετημένα ξύλινα δώρα των παιδιών της ήταν ήδη τυλιγμένα με διαφορετικό περιτύλιγμα, προφανώς, επειδή ο Άγιος Βασίλης προνοούσε γι' αυτά τα πράγματα: όσο για την ίδια, είχε ήδη έτοιμο το βραδινό φόρεμά της, παρόλο που ποτέ δεν έμενε πολλή ώρα σ' ένα πάρτι, πόσο μάλλον τώρα, που βρισκόταν σε τόσο προχωρημένη εγκυμοσύνη. Τα θεατρικά έργα για τη Θεία Γέννηση και οι συναυλίες με χριστουγεννιάτικα κάλαντα ήταν ήδη σημειωμένα στο ημερολόγιό της, όπως και η υπερτιμημένη εξόρμηση στο χριστουγεννιάτικο παζάρι και η σπέσιαλ χριστουγεννιάτικη παράσταση του λυκείου. Και ήταν μόνο αρχές Νοέμβρη. Μόλις που είχαν κατεβάσει το κομψό στεφάνι για το Χαλοουίν, τις κολοκύθες και τα πορτοκαλιά και μαύρα διακοσμητικά γύρω από την εξώπορτα και είχαν μαζέψει το μεγάλο καλάθι με τα ζαχαρωτά χωρίς ζάχαρη.

Τα πάντα πήγαιναν πρίμα στον κόσμο της Σοφίας.

Εκτός από την Κάρμεν, φυσικά.

Η μητέρα τους είχε πιάσει τα τηλέφωνα. Έκλειναν τρεις μήνες από τότε που η αδερφή της είχε επιστρέψει στο σπίτι, χωρίς καμία προοπτική για δουλειά, και κάθε μέρα η μητέρα τους τηλεφωνούσε στη Σοφία και τη θερμοπαρακαλούσε να της βρει κάτι. Τα τηλεφωνήματα γίνονταν ολοένα και πιο απεγνωσμένα. Δεν υπήρχαν δουλειές εκεί όπου ζούσαν, ειδικά

στο λιανεμπόριο. Και η Κάρμεν δεν έκανε τίποτα για να βοηθήσει τον εαυτό της.

Όταν η Σοφία ήταν μικρή, της άρεσε να βάζει στη σειρά τις κούκλες της και να τους κάνει σύντομες διαλέξεις για τους σωστούς τρόπους συμπεριφοράς σε περίπτωση που κάποιος τις καλούσε για τσάι. Τα πάντα στον κόσμο της ήταν τακτικά και νοικοκυρεμένα. Και στη συνέχεια, όταν η Σοφία ήταν τεσσάρων χρονών, η μητέρα της έμεινε έγκυος. Ήταν μια περίοδος όπου όλοι έλεγαν στη Σοφία πόσο υπέροχη μεγαλύτερη αδερφή θα γινόταν, κι εκείνη χαιρόταν πολύ, ιδιαίτερα επειδή η ίδια έπαιρνε ένα κάρο υπέροχα δώρα και το μωρό ένα κάρο χαζά και παλιά ρούχα. Ήταν εκπληκτική εποχή. Κι επειδή ήταν ξύπνιο άτομο –έστω κι αν ήταν τόσο μικρή–, είχε προετοιμαστεί να καλωσορίσει την Κάρμεν ως φίλη, σύμμαχο και πιστή ακόλουθο.

Δυστυχώς, το στριμμένο, κοκκινομούρινο και στριγκλιάρικο τέρας που έκανε την εμφάνισή του δεν έμοιαζε ούτε κατά διάνοια με τις μικρότερες αδερφές που παρουσίαζαν τα παιδικά βιβλία της Σοφίας. Κι όσο μεγάλωνε, δεν έδειχνε να της αρέσουν οι κούκλες ούτε να κάνει πως έπινε τσάι ούτε να φοράει καινούργια φορέματα. Για την ακρίβεια, δεν της άρεσαν καθόλου τα φορέματα και σιχαινόταν το σχολείο, που η Σοφία το λάτρευε. Από την πρώτη στιγμή που μπήκε στο σπίτι, η Κάρμεν ήταν σκέτη γκρίνια. Γκρίνιαζε όταν έβγαινε κι όταν έμπαινε, όταν ανέβαινε κι όταν κατέβαινε, όταν ήταν να κάνει μπάνιο ή να λουστεί, όταν πήγαινε στο μάθημα κολύμβησης ή σε κάποια επίσκεψη, όταν ήταν στο καρότσι της κι όταν δεν ήταν στο καρότσι της.

Η Σοφία δεν κατάφερε ποτέ να πείσει την Κάρμεν ότι ήταν πολύ πιο εύκολο απλώς να είσαι ευγενική με τους ανθρώπους, είτε το ένιωθες είτε όχι, και να τους αφήνεις να σου χαμογελούν, να σου χαϊδεύουν το κεφάλι και να σου δίνουν ένα μπισκότο. Για τη Σοφία, αυτό ήταν κάτι απλό και ξεκάθαρο. Η

Κάρμεν, από την άλλη, ήταν ένα μικρό αγκάθι που τσίγκλιζε τη φευγαλέα αυταρέσκεια της αδερφής της. Κατσούφιασε, συλλογισμένη. Προφανώς τα πράγματα... ήταν πάλι ζόρικα, όπως είχε πει η μητέρα τους. Κάτι που εξηγούσε για ποιον λόγο η Κάρμεν είχε λάμψει διά της απουσίας της στο πάρτι γενεθλίων της κόρης της ή γιατί δεν είχε κάνει καν τον κόπο να στείλει μια κάρτα, να τηλεφωνήσει ή, τέλος πάντων, γιατί δεν της είχε κάνει έστω και μια αόριστη νύξη για το τι συνέβαινε στη ζωή της.

Εν πάση περιπτώσει, δεν είχε κανένα νόημα να ταράζεται. Η Σοφία τράβηξε προς τα πάνω με τα δάχτυλα το μέτωπό της – τα Botox κομμένα ώσπου να γεννηθεί το μωρό. Θα ανησυχούσε για την Κάρμεν όταν δε θα είχε άλλη επιλογή.

Έριξε μια τελευταία ματιά ευτυχίας στο λατρεμένο σπίτι της και ξεκίνησε για τη δουλειά, αποφεύγοντας τις παγωμένες λιμνούλες στον δρόμο.

«Η Σοφία δε με θέλει».

«Ανοησίες», αντέτεινε η μητέρα της – κι ας ήταν ψέματα. «Βρίσκεστε απλώς σε διαφορετικές φάσεις ζωής, αυτό είναι όλο. Και την πλήγωσες με το πάρτι της Φίλα».

«Την πλήγωσα;» απόρησε η Κάρμεν. «Βρίσκομαι εδώ, η ζωή μου έχει βαλτώσει, έχω χάσει τη δουλειά μου, μένω ξανά στο παλιό μου δωμάτιο, αλλά το μόνο πράγμα που έχει σημασία είναι το αν πληγώθηκε ή όχι η πολύτιμη Σοφία μας!»

«Αγάπη μου, σε παρακαλώ. Ούτε μια κάρτα γενεθλίων;»

«Δε με θέλει εκεί. Δεν είμαι παρά η αλλόκοτη μικρή αδερφή που όλοι πρέπει να λυπούνται, που δουλεύει ακόμη σ' ένα μαγαζί, έστω κι αν δε δουλεύω πια εκεί, που είναι ακόμη ανύπαντρη και όχι ψωνισμένη και έγκυος, όπως όλες οι ακατάδεχτες φιλενάδες της». Άθελά της, η Κάρμεν είχε γίνει κατακόκκινη.

«Δεν πειράζει να ζηλεύεις», είπε η μητέρα της και αμέσως συνειδητοποίησε με τρόμο ότι είχε πει ακριβώς το αντίθετο από αυτό που έπρεπε.

«Δε ζηλεύω! Ποιος έχει όρεξη να περιτριγυρίζεται από ένα τσούρμο παιδιά;» είπε η Κάρμεν. «Απλώς νόμιζα πως δε θα εκνευριζόταν τόσο. Νόμιζα πως θα είχε καλύτερα πράγματα να κάνει από το να γκρινιάζει για το αν πήγα ή όχι σ' ένα χαζό πάρτι γενεθλίων».

«Από το αν αγκάλιασε την ίδια της την οικογένεια η μοναδική αδερφή της;»

«Μα δεν είναι δική μου οικογένεια!» διαμαρτυρήθηκε η Κάρμεν. «Άσε που κάτι καινούργιο συμβαίνει κάθε δέκα λεπτά! Ένας γάμος. Μια βάφτιση. Ένα πάρτι γενεθλίων. Ένα πάρτι για τη μέλλουσα μητέρα. Σε παρακαλώ, Κάρμεν, αφιέρωσε μου όλο τον πολύτιμο ελεύθερο χρόνο σου κι έλα να μου πεις πόσο υπέροχη είμαι και πόσο υπέροχη είναι η ζωή μου και πόσο υπέροχα είναι τα παιδιά μου και, παρεμπιπτόντως, φρόντισε τα δώρα που θα μου κάνεις να είναι πανάκριβα, κι ας ξεπερνούν τις οικονομικές δυνατότητές σου, κι εμείς θα πάμε σε εστιατόρια που αυτά κι αν ξεπερνούν τις οικονομικές δυνατότητές σου, κι εγώ θα δώσω ολόκληρη παράσταση που θα κεράσω την καημένη, τη φτωχή αδερφή μου. Ααα! Δείτε το τεράστιο σπίτι μου!»

Η Κάρμεν σταύρωσε τα μπράτσα εκνευρισμένη. Πραγματικά νοσταλγούσε το νοικιασμένο διαμερισμάτι της, αλλά ήταν πανί με πανί. Είχε κάνει μερικά μεροκάματα σε καφετέριες και μπαρ εδώ κι εκεί, αλλά ολόκληρη η πόλη βρισκόταν σε αναζήτηση εργασίας. Ούτε και η διακριτικότητα των γονιών της για όλα αυτά βοηθούσε ιδιαίτερα. Η Κάρμεν ήξερε τι τους έτρωγε να της πουν: ότι είχε υπάρξει έξυπνο κορίτσι, ότι εύκολα θα μπορούσε να έχει πάει στο κολέγιο για να μάθει μια τέχνη ή να βρει απασχόληση. Εκείνη πού όμως... Ξεροκέφαλη. Δεν τους είχε ακούσει.

Έτσι, κατηύθυνε αλλού τον εκνευρισμό της.

«Κι έχω και σας να λατρεύετε γονυπετείς τα εγγόνια κάθε πέντε λεπτά, παρατώντας στη μέση τα πάντα. Ούτε το φαν κλαμπ της Σοφίας να ήμασταν! Και από τη στιγμή που εγώ δε θέλησα να γίνω μέλος, έγινα η κακιά Κάρμεν».

Η μητέρα της δε μίλησε. Υπήρχε κάποια αλήθεια σε όσα έλεγε η Κάρμεν. Τρία παιδιά πράγματι προϋπέθεταν πολλά πάρτι και δώρα και φασαρία. Δεν ήταν καν σίγουρη αν η Κάρμεν ήξερε πόσο χρονών ήταν καθένα. Ωστόσο πολλές γυναίκες γίνονταν χαζοθείες από την πολλή αγάπη. Ήθελε τόσο πολύ να είναι δεμένα τα κορίτσια της... Αυτό σήμαινε η λέξη «οικογένεια».

«Νομίζω πως σε χρειάζεται πραγματικά τώρα», είπε, χωρίς να το πολυσκεφτεί.

«Δε με χρειάζεται», αποκρίθηκε η Κάρμεν. «Έχει την “καταπληκτική νταντά” της». Η Σοφία μιλούσε τόσο εγκωμιαστικά γι’ αυτή την καταπληκτική νταντά, όπως –η Κάρμεν ήταν σίγουρη– δεν είχε μιλήσει ποτέ για την αδερφή της. «Και τον Φεντερίκο».

«Αφού λείπει συνέχεια», είπε η μητέρα της. «Και ετοιμάζεται να αποκτήσει κι άλλο μωρό. Συνεχίζει να εργάζεται, και τρία παιδιά είναι ζόρικη υπόθεση, ακόμη κι αν έχεις νταντά. Κι έχει χρόνο. Και είπε ότι μπορεί να σε βοηθήσει».

«Πλάκα κάνεις, μαμά!» Στην πραγματικότητα αυτή ήταν η αντίδραση της Σοφίας όταν η μητέρα της είχε προσπαθήσει για άλλη μία φορά. «Δεν πρόκειται να μου φορτώσεις αυτό το κακομαθημένο! Έχω στον σβέρο μου τρία παιδιά, τον Φεντερίκο, ακόμα ένα καθ’ οδόν και μια πολύ σημαντική υπόθεση που δε γίνεται ν’ αφήσω στη μέση. Κι εσύ θέλεις από πάνω να αναλάβω και την Κάρμεν;»

«Ο βρεγμένος τη βροχή δεν τη φοβάται», είπε με ελπίδα στη φωνή η μητέρα της. «Εδώ δεν έχει απομείνει τίποτα, Σοφία. Τίποτα. Η πόλη είναι τελειωμένη».

«Το ξέρω», της αποκρίθηκε η Σοφία. «Εδώ συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο».

«Και η αδερφή σου... Απλώς στεναχωριέμαι να τη βλέπω τόσο θλιμμένη».

Η Σοφία ένωσε μια τσιμπιά ενοχής.

«Δε θα θελήσει να έρθει. Πιστεύει ότι το Εδιμβούργο είναι μια πόλη ηλικιωμένων, βαρετών και αυτάρεσκων ηλιθίων με κόκκινα παντελόνια».

«Μα...»

Αυτό ακριβώς πίστευε η Κάρμεν και το είχε εκφράσει μεγαλόφωνα αρκετές φορές.

«Απλώς σκέφτηκα...» συνέχισε η μητέρα της. «Υποκρίνεται πως όλα είναι καλά, αλλά δεν είναι, κι αυτό μας σκοτώνει. Δε βγαίνει με κάποιον, δεν έχει δουλειά... Ανησυχώ τόσο πολύ».

«Και για ποιον λόγο είναι δικό μου πρόβλημα η Κάρμεν;»

«Δεν είναι δικό σου πρόβλημα», απάντησε η μητέρα της. «Είναι πρόβλημα όλων μας. Όχι, δεν το εννοώ έτσι. Σκέφτηκα όμως... Να, σκέφτηκα ότι έτσι θα γνώριζε καλύτερα τα παιδιά σου».

«Δεν ξέρει καν πώς τα λένε!» κάγχασε η Σοφία.

«Ξέρει!»

«Ούτε που πάτησε το πόδι της στην πρώτη μετάληψη της Φίλα. Η θέση της έμεινε άδεια στο γεύμα».

«Το ξέρω», παραδέχτηκε η μητέρα της. Άσχημη φάση.

«Μου έστειλε μήνυμα έπειτα από είκοσι τέσσερις ώρες για να μου πει “σόρι”. Σόρι!»

«Δεν ξέρει πώς είναι να έχεις παιδιά. Να τα σκέφτεσαι όλη την ώρα. Να είναι το παν για σένα. Δεν μπορεί να το αντιληφθεί αυτό».

«Το ξέρω», αποκρίθηκε η Σοφία.

«Να ανησυχείς, να αγωνιάς, κι αν κάποιος είναι δυστυχημένο, να είσαι πρόθυμη να κάνεις τα πάντα για να το βοηθήσεις...»

«Τα παραλές, βρε μαμά!»

Το ανήσυχο μυαλό της Σοφίας όμως είχε αρχίσει ήδη να παίρνει στροφές.

«Δε μου λες... Ήταν καλή στη δουλειά της; Όντως; Ή απλώς κοροϊδευε τον κόσμο, όπως έκανε και στο σχολείο;»

«Όχι. Ήταν», απάντησε η μητέρα της. «Όλες από κείνη αγόραζαν τα νυφιάτικά τους την εποχή που γινόταν ακόμη αυτό και δεν τα παράγγελνες κατευθείαν από το Ίντερνετ».

«Και εξακολουθεί να κουβαλάει τρομακτικούς τύπους στο σπίτι;»

Η μητέρα της μόρφασε.

«Πέρασε δύσκολα».

«Θυμάσαι τον ποιητή;»

«Α, βέβαια», είπε η μητέρα της. «Ξεχνιέται εκείνο το κυριακάτικο γεύμα, όταν απήγγειλε ολόκληρο σονέτο για το σεξ μπροστά στον πατέρα σου;»

Έβαλαν και οι δύο τα γέλια, αλλά σταμάτησαν, επειδή δεν τους πήγαινε να γελούν με την Κάρμεν. Άσχετα που καμιά φορά το προκαλούσε από μόνη της.

«Χμμ...» έκανε η Σοφία.

«Α», είπε η μητέρα της. «Ώστε έχεις κάποια ιδέα...»

Η Σοφία έδειχνε συλλογισμένη για λίγο και ύστερα είπε: «Αν τα κάνει θάλασσα όμως...»

«Θα τα πάει περίφημα!» τη διαβεβαίωσε η μητέρα της, κρατώντας τα δάχτυλά της σταυρωμένα.

*Από τον χειμώνα αποδράσε
σ' ένα ζεστό εστιαστικό βιβλιοπωλείο
και κάντε ένα μαγικό δώρο
στον εαυτό σας!*

Η Κάρμεν δούλευε ανέκαθεν στο τοπικό πολυκατάστημα. Έτσι, όταν το υπέροχο παλιό κτίριο έκλεισε τις πόρτες του για πάντα, βρέθηκε ξεκρέμαστη.

Μόλις η αδερφή της, η Σοφία, της προτείνει μέσω της μητέρας τους δουλειά σ' ένα χαριτωμένο μικρό βιβλιοπωλείο στο Εδιμβούργο και διαμονή στο ελεύθερο δωμάτιο του σπιτιού της, η Κάρμεν διστάζει. Ήταν πάντα πολύ επιφυλακτική ως προς το να δεχτεί βοήθεια. Ωστόσο δεν έχει πολλές εναλλακτικές, οπότε θα βρεθεί στη χιονισμένη πόλη έναν μήνα πριν από τα Χριστούγεννα.

Αυτό που η Σοφία δεν της είπε για το μικρό βιβλιοπωλείο είναι ότι «ξεψυχάει» οικονομικά και ότι, αν η Κάρμεν δεν καταφέρει να κάνει τη διαφορά πριν από τα Χριστούγεννα, ο ιδιοκτήτης του θα αναγκαστεί να το πουλήσει. Χωρίς να το ομολογεί σε κανέναν, η Σοφία είναι σίγουρη πως θα χρειαστεί ένα θαύμα για να σωθεί το κατάστημα, αλλά ίσως αυτά τα Χριστούγεννα η Κάρμεν τούς εκπλήξει...

Θα σας ζεστάνει την καρδιά
και θα σας κάνει να χαμογελάτε.
ΛΙΖΑ ΤΖΟΥΕΛ, συγγραφέας

Ένα βιβλίο σαν γλυκιά λιχουδιά.
ΤΖΟΤΖΟ ΜΟΪΣ, συγγραφέας

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
psychogios.gr

ISBN: 978-618-01-5204-3

ΚΩΔ. ΜΗΚ. ΣΗΜ. 28504